

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1144

гр. Благоевград, 28.10.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Атанас Иванов

като разгледа докладваното от Николай Грънчаров Въззивно частно гражданско дело № 20211200500900 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274 ал.1 т. 1 и сл. от ГПК.

Образувано е въз основа на частна жалба с вх. № 4332/21.09.2021г., подадена от „Е.Е.Т.“ ЕООД, ЕИК *, чрез пълномощника- адв. Л.Г., АК Благоевград, насочена срещу Определение № 358/03.09.2021г., постановено по гр.д. № 1432/2021г. по описа на РС Благоевград, с което производството по първоинстанционното дело е било прекратено по отношение на ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, от гр. Благоевград, ул. „М.Б.“ № 7, поради недопустимост на предявения иск, като съдът е върнал исковата молба по отношение на този ответник.

С частната жалба са наведени доводи за неправилност на обжалвания съдебен акт, като се иска неговата отмяна и връщането на делото на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Оспорват се доводите на първоинстанционния съд, на които същият се е позовал за да прекрати производството по делото, във връзка с приложението на ТР № 1/09.07.2019г. по т.д. № 1/2017г. на ВКС, доколкото установено е че ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, е починал още към момента на депозирането на исковата молба пред съда. Навадени са възражения с частната жалба, че ответниците са съпрузи и в този смисъл необходими

другари по смисъла на чл. 216 ал.1 от ГПК, поради което са налице основания за съвместна процесуална легитимация и е недопустимо производството по делото да протече по отношение на единия от тях, тъй като наследниците на починалия съпруг ще бъдат лишени от възможността за процесуално участие в процеса по предявения иск и от възможността да наведат собствените си възражения срещу него. Излагат се съображения че поради прекратяването на производството по делото по отношение на починалия преди образуването на делото съпруг, срещу наследниците на същия може да бъде предявен същия иск в отделно исково производство и това ще постави съпрузите в неравностойно положение досежно процесуалните им права, в случай че съдът откаже да съедини двете производства по реда на чл. 213 от ГПК. Отделно се излагат съображения, че разглеждането на иск с едно и също правно основание, въз основа на едни и същи правно релевантни факти, може да доведе до недопустимо произнасяне на съдилищата със съдебни актове с различен правен резултат.

Поради изложените съображения, иска се с частната жалба от дружеството жалбоподател, чрез неговия пълномощник адв. Г., въззивния съд да отмени обжалваното определение за прекратяване на делото и да върне същото на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия по него, спрямо наследника на починалия ответник-неговата съпруга М.А..

В срока по чл. 276 ал. 1 ГПК, не е депозиран писмен отговор на частната жалба от насрещната страна.

Настоящият въззивен съдебен състав, след като съобрази обстоятелствата по делото и приложимия закон, основан на оплакванията с частната жалба, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството по гр.д. № 1432/2021г. по описа на РС Благоевград е образувано по искова молба от „Е.Е.Т.“ ЕООД, ЕИК *, чрез пълномощника адв. Л.Г., срещу М. Д. АТ., ЕГН ***** и ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, и двамата на адрес: гр. Благоевград, ул. „М.Б.“ № 7, с искане съдът да постанови решение, с което да осъди ответниците да заплатят на дружеството ищец- сумата 3 492.00лв., при условията на солидарна отговорност, необходима на купувача на вещта, да отстрани появилите се скрити недостатъци, за сметка на ответниците продавачи.

Предявения иск е с правно основание чл. 195 ал.1 от ЗЗД, във вр. с чл. 193 от ЗЗД.

С исковата молба процесуалният представител на дружеството купувач- „Е.Е.Т.“ ЕООД твърди, че в срока по чл. 197 от ЗЗД, са се появили скрити недостатъци на закупената от купувача от ответниците продавачи- М. Д. АТ. и ЕМ. К. АТ. движима вещ- товарен автомобил „Мицубиши Аутлендър“, бял на цвят, с рег. № Е * МТ, закупен с договор за продажба на МПС на 08.12.2020г. Макар продавачите ответници да са декларирали че към момента на продажбата не им е известно продаваното от тях МПС да има технически

неизправности и скрити недостатъци, при преглед на автомобила на 04.01.2021г. е установено, че същият има- спукан интеркулер; спукан изпоскателен колектор и скъсани прахоуловители на предни амортизатори, както и се установило че колата е с ударена предна част и следи от извършен некачествен ремонт.

Сочи се с исковата молба пред първоинстанционния съд, че след отправена до ответниците продавачи- М. Д. АТ. и ЕМ. К. АТ., покана доброволно да отстранят откритите скрити недостатъци на закупената вещ, плащане на посочената в поканата сума от 3 492.00лв. не е последвало.

Поддържа се с исковата молба пред РС Благоевград, че дружеството ищец иска да задържи купената вещ, но е предявило осъдителен иск срещу продавачите на вещта, да заплатят дължимата сума, необходима за отстраняване на откритите скрити недостатъци на вещта, в срока по чл. 397 от ЗЗД, които да бъдат отстранени от купувача за сметка на продавачите.

Установява се по безспорен начин по делото, че ответниците- М. Д. АТ. и ЕМ. К. АТ. са съпрузи, като продадената вещ са придобили в режим на СИО.

След изпращане на ИМ на ответниците, постъпил е писмен отговор по реда на чл. 131 от ГПК от ответницата М. Д. АТ., чрез адв. Ю., с който се оспорва предявения иск по основание и размер.

В хода на процеса установява се, че ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, е починал на 14.01.2021г./препис извлечение от акт за смърт- лист 35 от първоинстанционното дело/, преди депозирането пред съда на исковата молба, въз основа на която е образувано гр.д. № 1432/2021г. по описа на РС Благоевград.

С обжалваното Определение № 358/03.09.2021г., постановено по гр.д. № 1432/2021г. по описа на РС Благоевград, съставът на първоинстанционният съд е прекратил производството по делото по отношение на ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, поради недопустимост на предявения иск, като е върнал в тази част исковата молба на ищеца по делото. Приел е в мотивите си към обжалвания акт, че пред него е предявен за разглеждане иск с правно основание чл. 195 от ЗЗД, във вр. с чл. 193 от ЗЗД, за заплащане на стойността на ремонта, за отстраняване на скритите недостатъци на закупената вещ от купувача, за сметка на продавачите.

Изложени са съображения основани на дадените задължителни указания на съдилищата с ТР № 1/09.07.2019г. по т.д. № 1/2017г. на ВКС, че доколкото ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, е починал преди завеждането на иска пред съда, то между него и ищеца по делото не е възникнало валидно процесуално правоотношение, поради което производството спрямо този ответник следва да бъде прекратено като процесуално недопустимо. Съдът е изложил доводи, че тази нередовност на исковата молба във връзка с пасивната легитимация по предявения иск, не може да бъде преодоляна чрез оставяне на

исковата молба без движение и даване на указания на ищеца да насочи иска си и срещу наследниците на починалия ответник, нито е допустимо правоприемство по реда на чл. 227 от ГПК от наследниците на починалия ответник, доколкото поради смъртта му преди депозирането на исковата молба пред съда, между ищеца „Е.Е.Т.“ ЕООД и ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, не е възникнало валидно процесуално правоотношение, поради което и наследствено правоприемство и заместване в процеса от наследниците на починалата страна е процесуално недопустимо.

При така установеното от фактическа страна, въззивният състав на ОС Благоевград, навежда следните правни доводи:

Частната жалба е процесуално допустима. Подадена е в рамките на едноседмичния преклузивен срок по чл. 275 ал. 1 ГПК, от лице с правен интерес и правоспособност за обжалване на атакуваното определение на районния съд и е насочена срещу подлежащ на инстанционен съдебен контрол съдебен акт, като жалбата отговаря на изискванията на чл. 275 ал. 2, във вр. чл. 260 и чл. 261 ГПК.

Разгледана по същество същата е неоснователна, по следните съображения:

Съгласно дадените задължителни указания на съдилищата с Тълкувателно решение № 1 от 9.07.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2017 г., ОСГТК, смъртта прекратява съществуването на физическото лице като правен субект и слага край на неговата правоспособност. Когато правоспособността по материалното право не е налице, заедно с това отпада и процесуалната правоспособност. Страни по делото могат да бъдат само процесуално правоспособни лица и това е условие за допустимостта на гражданския процес като производство. Починалото физическо лице не е правен субект, няма правоспособност и не може да бъде субект и на процесуални правоотношения като страна. Поради това, предявяването на иск срещу лице, което към момента на депозирането на исковата молба пред съда вече е починало, изключва изначално възникването на валидно процесуално правоотношение. Исковото производство е недопустимо и подлежи на прекратяване.

Съгласно приетото с ТР № 1/09.07.2019г. по т.д. № 1/2017г. на ВКС- в този случай не се касае до нередовност на исковата молба по смисъла на чл. 127 ал. 1 и чл. 128 ГПК, която може да бъде поправена по реда на чл. 129 ГПК (респ. да породи и задължение за съда да даде указания за отстраняване на недостатъците), а до липса на първоначална процесуална легитимация на главна страна в процеса. Това обуславя и невъзможност процесът да продължи по реда на чл. 227 ГПК в лицето на правоприемниците, тъй като процесуалното правоприемство предполага страната да е починала в хода на процеса, при наличието на вече учредено с нея валидно процесуално правоотношение. След като процесуално правоотношение не е възниквало, то не може и да бъде "продължено" при условията на чл. 227 ГПК.

Без правно значение е знанието или незнанието на ищеца, че посоченият от него ответник е

починал. Законодателят не е уредил правно основание, по силата на което да се приеме, че и в този случай, за целите на гражданското съдопроизводство, процесуалното правоотношение с несъществуващия правен субект се поражда, а след това производството продължава с участието на неговите правоприменници.

Въззивният състав на ОС Благоевград намира наведените доводи с частната жалба от „Е.Е.Т.“ ЕООД, чрез пълномощника му адв. Г. за неоснователни, поради следните правни съображения:

Цитираното Тълкувателно решение № 1 от 9.07.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2017 г., ОСГТК не прави разграничение дали ответниците с оглед на тяхното качество/съпрузи/ или поради характера на предявения иск/иск за делба на съсобственост или иск за разпределение на ползването по чл. 32 ал.2 от ЗС/ са задължителни другари или само необходими другари при условията на факултативност. След като един от ответниците е починал преди завеждането на иска пред съда, то процесуално правоотношение с този ответник не е могло валидно да възникне, поради което нито е възможно исковата молба да бъде оставена без движение, с указания до ищеца да насочи иска си и срещу наследниците на починалия ответник, нито същият би могъл да бъде заместен в процеса по реда на чл. 227 от ГПК от неговите наследници по закон, тъй като изначало процесуално правоотношение с починалия ответник не е възникнало и поради това същият не може да бъде заместен в процеса.

Съгласно приетото ТР № 3/29.06.2017г. на ВКС по т.д. № 3/2016г. на ОСГТК, по предявени искове от или срещу съпрузите, иск за собственост на вещи или имоти, придобити в режим на СИО, съпрузите са необходими, но не са задължителни другари. Следователно при предявяване на иск, включително и на такъв с правно основание чл. 195 от ЗЗД във вр. с чл. 193 от ЗЗД/за заплащане на разноските за отстраняване на скрити недостатъци на закупената вещ от купувача, за сметка на продавача/, не е налице изискване за съвместна процесуална легитимация, които би довело до необосновано ограничаване на правото на иск, каквото нито в закона нито в съдебната практика е предвидено. Следователно няма процесуална пречка, предявеният иск да продължи само срещу един от двамата съпрузи, ако спрямо другия съпруг са налице основанията за прекратяване на производството, след като е бил вече починал към момента на предявяването на иска пред съда. Ако същият иск основан на същите факти бъде насочен срещу наследниците на починалия съпруг, в рамките на образувано отделно гражданско производство, то те ще могат да наведат срещу предявения иск собствените си възражения и процесуалните им права за участие в процеса няма да бъдат нарушени. Няма процесуална пречка, предявеният иск с правно основание чл. 195 от ЗЗД да бъде уважен като основателен и само срещу един от двамата съпрузи продавачи, тъй като ответниците по този иск отговарят солидарно и не са задължителни другари. Съгласно практиката на ВКС, солидарните длъжници не са нито необходими, нито задължителни другари, а обикновени такива. Аргументи за това се извличат от разпоредбите на чл. 122 ал. 2 и ал. 3 ЗЗД, съгласно които кредиторът може да предяви иск срещу един солидарен длъжник, без това да засяга правата му спрямо останалите солидарни длъжници, като

солидарният длъжник не може да противопостави на кредитора личните възражения на своите съдлъжници (определение № 163/05.03.2014 г. по т.д. № 2638/2013 г. на ВКС, I ТО, определение № 555/31.10.2016 г. по ч.т.д. № 2023/2016 г. на ВКС, II ТО, определение № 861/15.11.2016 г. по т.д. № 924/2016 г. на ВКС, I ТО, определение № 735/04.12.2017 г. по ч.т.д. № 2869/2017 г. на ВКС, II ТО и др.).

Друго би било правното разрешение ако ответниците бяха задължителни другари и единия от тях е починал преди завеждането на иска пред съда. Според даденото задължително тълкуване на закона в т. 6 на ТР № 1/2013г. по тълк. д. 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, задължителното другарство представлява частен случай на необходимо другарство, при който участието на всички другари в процеса е условие за неговата допустимост. Общото предявяване на иска от или срещу всички другари, чието участие в производството е задължително, представлява абсолютна положителна процесуална предпоставка, без наличието на която исковото производство е недопустимо. В този случай поради изискването за съвместна процесуална легитимация на задължителните другари в процеса, съдът би следвало да прекрати производството и по отношение на преживелия съпруг, доколкото участието в процеса и на наследниците на починалия съпруг, преди завеждането на исковата молба пред съда, заедно с преживелия съпруг е задължително, а по отношение на починалия съпруг не е възникнало валидно процесуално правоотношение.

Изложените от въззивния състав на съда доводи, сочат на неоснователност на частната жалба, поради което същата следва да бъде оставена без уважение.

Мотивиран от горното и на посочените основания, Благоевградският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба с вх. № 4332/21.09.2021г., подадена от „Е.Е.Т.“ ЕООД, ЕИК *, чрез пълномощника- адв. Л.Г., АК Благоевград, насочена срещу Определение № 358/03.09.2021г., постановено по гр.д. № 1432/2021г. по описа на РС Благоевград, с което производството по първоинстанционното дело е било прекратено по отношение на ответника ЕМ. К. АТ., ЕГН *****, от гр. Благоевград, ул. „М.Б.“ № 7, поради недопустимост на предявения иск, като НЕОСНОВАТЕЛНА.

Определението на съда, подлежи на обжалване, с частна жалба, в едноседмичен срок от съобщението за него, пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____